

Verslag van de Asser Round Table Session d.d. 31 januari 2002 inzake "Auteursrecht en alternatieve geschillenbeslechting"

T.M.C. Asser Instituut

Den Haag, T.M.C. Asser Instituut, 2002

Bestellingen: T.M.C. Asser Instituut, tel. 070 3420300, e-mail: tmc@asser.nl

Kenmerk: [EWB 01.083 \(bijlage\)](#)

Samenvatting en conclusies

Toepassing van ADR met betrekking tot IE-geschillen in het auteursrecht zou zeer goed mogelijk zijn. Het feit dat op betrekkelijk informele en constructieve wijze partijen op basis van gemeenschappelijke belangen een werkbare oplossing kunnen vinden, biedt zekere voordelen ten opzichte van de reguliere geschillenbeslechting. Echter, bepaalde kwesties lenen zich niet goed voor ADR zoals prealabele voorvragen en principiële kwesties. Er is in het algemeen vastgesteld dat in het IE-recht ADR zich niet meer of minder leent dan in andere rechtsgebieden.

De algemene indruk bestaat dat ADR in een zo vroeg mogelijk stadium dient te worden toegepast. In deze fase is de kans dat men een gerechtelijke procedure kan afwenden groter dan de situatie waarin de procedure ten overstaan van de rechter reeds begonnen is. Partijen hebben zich dan meestal al ingegraven in hun formeel-juridische posities en zijn niet bereid daarvan af te zien.

Er bestaat geen grote voorkeur om deze voorfase in de vorm van een wettelijke voorprocedure te gieten. Bij de procesrechtelijke vormgeving van een dergelijke voorprocedure behoort de toegang tot de rechter geenszins te worden uitgesloten.

Tijdens de bijeenkomst kwam naar voren dat de collectieve beheersorganisaties geen grote behoefte hebben aan een ADR-college. De afwezigheid van de betalingsplichtigen maakte het moeilijk om na te gaan in hoeverre zij de komst van een ADR-college zouden toejuichen.

ADR als bovenpartijdige vorm zoals klachtencommissies kan zeer productief zijn. In dit verband kan bijvoorbeeld gewezen worden op de succesvolle methode (hoorzitting) die door de collectieve beheersorganisaties worden gehanteerd. Tijdens de bijeenkomst is specifiek ingegaan op mediation als tussenpartijdige vorm van ADR. De mogelijkheid om op basis van vrijwilligheid naar een oplossing te zoeken is een essentieel kenmerk. Daarbij worden partijen bijgestaan door een mediator zonder zelf controle over het geschil te verliezen. Indien er een wettelijke regulering zou komen, wordt het wenselijk geacht dat de eisen te stellen aan en kwalificaties van een mediator beter worden vastgelegd. Hierbij kan men denken aan eisen rond de voor- en vervolgopleiding, NMI-inschrijving en de relevante ervaring van de mediator. Ook kan op deze wijze voorkomen worden dat een mediator naderhand bijvoorbeeld een rol als rechter in hetzelfde geschil kan vervullen.

Het materieel toepassingsgebied van IE-recht verschilt niet wezenlijk van andere rechtsgebieden waar ADR zijn toepassing vindt. De schaal waarop geschillen zich voordoen en de personen die gespecialiseerd zijn op het desbetreffende rechtsgebied zijn in beginsel vergelijkbaar.

Tot slot kan men concluderen dat ADR in zekere zin een toekomstperspectief zou kunnen hebben in het IE-recht. Door een andere wijze van geschilbeslechting aan te bieden die meer afgestemd kan worden op de specifieke rechtsverhoudingen in het IE-recht, kan het een aanvulling betekenen op de reguliere wijze van geschillenbeslechting. Hierbij dient men echter twee kanttekeningen in het oog houden. Ten eerste zal men dienen te inventariseren in hoeverre er daadwerkelijk een behoefte aan ADR in de praktijk bestaat. Ten tweede zal met betrekking tot de vraagpunten die in deze samenvatting zijn genoemd de eventuele formalisering van ADR in het intellectuele eigendomsrecht vergezeld dienen te gaan van het stellen van juridische randvoorwaarden.